

ACADEMIA IURIS

Práva k průmyslovému vlastnictví

Práva k průmyslovému vlastnictví

Roman Horáček
Zuzana de Korver
Karel Čada
Daniel Patěk

4. vydání

Vzor citace:

Horáček, R., de Korver, Z., Čada, K., Patěk, D. Práva k průmyslovému vlastnictví. 4. vydání.
Praha : C. H. Beck, 2025, 518 s.

Bibliografické informace Národní knihovny České republiky. Národní knihovna České republiky uvádí tuto publikaci v České národní bibliografii. Podrobné bibliografické údaje jsou k dispozici na internetu na adrese <https://www.nkp.cz/>.

Učebnici napsali JUDr. Roman Horáček, Ph.D., Mgr. Zuzana de Korver, doc. Ing. Karel Čada, prom. práv. Ph.D., doc. JUDr. Daniel Patěk, Ph.D.

Vydalo Nakladatelství C. H. Beck v Praze roku 2025

Jungmannova 750/34, 110 00 Praha, Nové Město, beck@beck.cz

Odpovědná redaktorka JUDr. Evelina Součková

Vydání čtvrté

Sazba: SV, spol. s r. o.

Tisk: Tiskárny Havlíčkův Brod a. s.

© Nakladatelství C. H. Beck, 2005

ISBN 978-80-7699-008-1

Předmluva

Důvodem pro přípravu dalšího, podstatně přepracovaného vydání této publikace byla zejména zásadní změna v oblasti práva k ochranným známkám a zapracování změn, ke kterým došlo v důsledku nové komunitární úpravy u zeměpisných označení a označení původu. Předkládaná publikace proto navazuje na podstatný teoretický základ uvedený v předchozích vydáních, který je nutné obsáhnout při studiu práva duševního vlastnictví obecně, a zároveň tuto materii podstatně aktualizuje a doplňuje.

Zároveň neopomíjí podstatné vztahy mezi právy průmyslového vlastnictví a nekalou soutěží. Proto se jedna z kapitol tomuto vztahu věnuje a tím se odlišuje od ostatních publikací na trhu.

Publikace tak obsahuje vše podstatné pro studium práv k průmyslovému vlastnictví, a proto může sloužit nejen jako aktuální studijní text pro studenty právnických fakult nebo studenty oborů práva, ale i jako zdroj informací o systematice práv k průmyslovému vlastnictví pro profesionály, jako jsou advokáti a patentoví zástupci.

Praha, únor 2025

Roman Horáček

Auoři jednotlivých částí

část 1: Roman Horáček, Zuzana de Korver

část 2: Karel Čada

část 3: Daniel Patěk

O autorech

JUDr. Roman Horáček, Ph.D.

Je místopředsedou civilního úseku Vrchního soudu v Praze, předsedou specializovaného senátu Vrchního soudu v Praze se zaměřením na duševní vlastnictví a dlouholetým bývalým pracovníkem Úřadu průmyslového vlastnictví. Od ukončení studia na Právnické fakultě Univerzity Karlovy se soustředil na problematiku práv na označení a též problematiku vztahu nekalé soutěže a práv průmyslových. Je absolventem doktorandského studia na katedře obchodního práva v oboru Teoretické právní vědy na Právnické fakultě Masarykovy univerzity. Je členem zkušební komise pro justiční zkoušky a byl zkušebním komisařem pro zkoušky patentových zástupců. Absolvoval postgraduální studium k problematice Evropské unie EUROPEUM. Z výběru jeho bohaté časopisecké a publikační činnosti lze uvést především Komentář k zákonu o ochranných známkách a zákonu o ochraně označení původu a zeměpisných označení. Praha: C. H. Beck, 2003; Sbírku správních a soudních rozhodnutí ve věcech průmyslového vlastnictví v letech 2007–2010. II. díl. Praha: C. H. Beck, 2011 a vysokoškolskou učebnici Práva k průmyslovému vlastnictví. Praha: C. H. Beck, 2011. V akademické oblasti se též dlouhodobě věnuje výuce práva na Metropolitní univerzitě Praha.

Mgr. Zuzana de Korver

Od roku 1998 pracuje na Úřadu průmyslového vlastnictví a v současnosti zastává pozici předsedkyně rozkladového senátu se zaměřením na práva na označení. Je absolventkou Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Dlouhodobě se specializuje na obor průmyslového vlastnictví, zejména na oblast práv na označení a dvoustranné řízení v oblasti ochranných známek. Na Úřadu průmyslového vlastnictví se podílela na legislativní činnosti související s novelou známkového zákona. Je členkou Komise pro ochranné známky. Od roku 2003 přednáší práva na označení na Institutu průmyslověprávní ochrany Úřadu průmyslového vlastnictví, v minulosti rovněž přednášela patentové právo. Od roku 2004 působila rovněž jako pedagog na Metropolitní univerzitě v Praze. Je mj. autorkou vysokoškolské učebnice Sporná řízení před Úřadem průmyslového vlastnictví. Publikuje a přednáší pro laickou i odbornou veřejnost, pravidelně vystupuje na konferencích zaměřených na duševní vlastnictví. Realizovala přednášky pro patentové zástupce a pro Českou advokátní komoru. Absolvovala zahraniční stáže a krátkodobé studijní pobyty (Evropská komise, Světová organizace duševního vlastnictví, Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví, Evropský patentový úřad). Zastupuje Úřad průmyslového vlastnictví v projektech Konvergenčního programu Úřadu Evropské unie pro duševní vlastnictví, které se týkají sbližování praxe v Evropské unii.

doc. Ing. Karel Čada, prom. práv., Ph.D.

Je odborníkem v oblasti průmyslových práv, včetně zkušeností v podnikové praxi. V letech 1999 až 2009 byl předsedou Úřadu průmyslového vlastnictví. Vystudoval Fakultu strojní ČVUT a Právnickou fakultu UK v Praze. Absolvoval řadu krátkodobých a střednědobých zahraničních stáží včetně stáže u Evropského patentového úřadu a studijní pobyty v Japonsku a v USA. Je uznávaným soudním znalcem v oblasti průmyslového vlastnictví. Zabývá se ekonomickými dopady nehmotného majetku na podnikovou praxi, transferem nových technologií a licenčními obchody. Podílel se na teoretickém zázemí oceňování nehmotného majetku v České republice. Jeho publikační činnost je zaměřena především na oceňování nehmotného majetku, patentové informace, obchodní tajemství a know-how.

doc. JUDr. Daniel Patěk, Ph.D.

je absolventem Právnické fakulty Univerzity Karlovy (2001), na jejíž katedře obchodního práva působí od roku 2005. Rigorózní řízení ukončil v roce 2003 obhajobou práce z oblasti práva proti nekalé soutěži. V letech 2003 až 2006 úspěšně absolvoval doktorské studium v oboru soukromého práva (disertační práci zpracoval na téma Smluvní pokuty). Obchodním právem se zabýval i ve své advokátní praxi a v letech 2008 až 2013 působil jako člen Pracovní komise Legislativní rady vlády ČR pro soukromé právo. V letech 2010 až 2013 byl asistentem soudců Nejvyššího soudu (senátu zaměřeného na obchodní společnosti a směnky). Od roku 2020 je členem redakční rady časopisu Obchodní právo. V současné době působí především na Právnické fakultě Univerzity Karlovy (katedra obchodního práva) a na Panevropské univerzitě (člen katedry práva). Text v této knize byl zpracován v rámci plnění jeho vědeckých úkolů na katedře práva Panevropské univerzity.

Přehled obsahu

Předmluva	V
Autoři jednotlivých částí	VI
O autorech	VII
Seznam použitých zkratk	XXVII
 Část I. Práva na označení	1
Úvod	1
Kapitola 1. Ochrané známky	1
Oddíl 1. Tvorba ochranných známek.....	1
Oddíl 2. Druhy ochranných známek.....	2
Oddíl 3. Pojem ochranná známka.....	9
Oddíl 4. Typy ochranných známek.....	10
Oddíl 5. Definice ochranné známky.....	13
Oddíl 6. Označení nezpůsobila zápisu do rejstříku ochranných známek.....	14
Oddíl 7. Úřad průmyslového vlastnictví.....	29
Oddíl 8. Přihlašovatel a vlastník ochranné známky.....	30
Oddíl 9. Přihláška ochranné známky.....	30
Oddíl 10. Zveřejnění přihlášky ve Věstníku Úřadu průmyslového vlastnictví.....	41
Oddíl 11. Připomínky.....	42
Oddíl 12. Námitky proti zápisu zveřejněného označení do rejstříku.....	43
Oddíl 13. Prokazování užívání ochranné známky v námitkovém řízení.....	62
Oddíl 14. Řízení a rozhodnutí o námitkách.....	65
Oddíl 15. Zápis ochranné známky do rejstříku.....	66
Oddíl 16. Doba platnosti ochranné známky.....	66
Oddíl 17. Práva vlastníka ochranné známky.....	68
Oddíl 18. Omezení práv vlastníka ochranné známky.....	73
Oddíl 19. Vyčerpání práv vlastníka ochranné známky.....	73
Oddíl 20. Ztráta prosaditelnosti práva – strpění.....	74
Oddíl 21. Povinné užívání ochranné známky.....	74
Oddíl 22. Změna vlastníka – převod a přechod ochranné známky.....	80
Oddíl 23. Přepis vlastníka.....	81
Oddíl 24. Jiná práva k ochranné známce.....	81
Oddíl 25. Licence k ochranné známce.....	82
Oddíl 26. Vzdání se práv k ochranné známce.....	83
Oddíl 27. Zrušení ochranné známky.....	83
Oddíl 28. Prohlášení ochranné známky za neplatnou.....	95
Oddíl 29. Obecná ustanovení o řízení před Úřadem.....	106
Oddíl 30. Opravné prostředky.....	107
Oddíl 31. Rejstřík ochranných známek.....	108
Oddíl 32. Věstník ochranných známek.....	110
Oddíl 33. Povinné zastoupení.....	110
Oddíl 34. Zápis ochranné známky v zahraničí.....	110
Oddíl 35. Příklady tvorby názvů ochranných známek.....	113
 Kapitola 2. Označení původu a zeměpisná označení	115
Oddíl 1. Historie označování zboží.....	115
Oddíl 2. Předchozí právní úprava.....	115

Oddíl 3. Současnost.....	115
Oddíl 4. Zaručené tradiční speciality (ZTC).....	121
Oddíl 5. Změny v systému ochrany označení původu a zeměpisných označení	122
Oddíl 6. Údaj o původu zboží	123
Část 2. Patenty, vzory a know-how.....	125
Úvod	126
Průmyslověprávní informace	127
Licence	129
Patentová ochrana a ekonomika výzkumu.....	130
Evropské souvislosti	131
Odborná pomoc.....	132
Kapitola 1. Patenty.....	133
Oddíl 1. Historické aspekty a pojem patentového práva	133
Oddíl 2. Předmět ochrany	142
Oddíl 3. Novost.....	156
Oddíl 4. Vynálezecká činnost.....	167
Oddíl 5. Průmyslová využitelnost.....	176
Oddíl 6. Výluky z patentovatelnosti.....	177
Oddíl 7. Právo na patent.....	181
Oddíl 8. Omezení účinků patentu	190
Oddíl 9. Využívání vynálezu.....	194
Oddíl 10. Patentová přihláška	201
Oddíl 11. Kategorie vynálezů a patentové nároky	217
Oddíl 12. Řízení o patentové přihlášce	237
Oddíl 13. Rozsah patentové ochrany	262
Oddíl 14. Zánik a zrušení patentu	272
Oddíl 15. Opravná řízení	282
Oddíl 16. Porušování průmyslových práv.....	289
Oddíl 17. Přihlašování vynálezů do zahraničí	303
Kapitola 2. Dodatková ochranná osvědčení	323
Oddíl 1. Důvody a význam dodatkových ochranných osvědčení.....	323
Oddíl 2. Předmět a účinky dodatkového ochranného osvědčení	326
Oddíl 3. Řízení o žádosti o udělení dodatkového osvědčení	327
Oddíl 4. Zánik a zrušení dodatkového ochranného osvědčení.....	328
Oddíl 5. Dodatková ochranná osvědčení a rozhodovací praxe.....	329
Kapitola 3. Užité vzory	333
Oddíl 1. Předmět ochrany	334
Oddíl 2. Podmínky ochrany	334
Oddíl 3. Přihláška užitého vzoru.....	337
Oddíl 4. Právo přednosti	338
Oddíl 5. Odbočení	338
Oddíl 6. Řízení o přihlášce užitého vzoru.....	339
Oddíl 7. Doba a účinky ochrany	341
Oddíl 8. Výmaz užitého vzoru	342
Oddíl 9. Souběžná ochrana patentem a užitným vzorem	346
Oddíl 10. Ochrana užitných vzorů v zahraničí	347

Kapitola 4. Topografie polovodičových výrobků	349
Kapitola 5. Průmyslové vzory	351
Oddíl 1. Právní ochrana vnějšího vzhledu výrobku	353
Oddíl 2. Pojem průmyslového vzoru	359
Oddíl 3. Novost průmyslového vzoru	363
Oddíl 4. Právo přednosti	365
Oddíl 5. Individuální povaha průmyslového vzoru	367
Oddíl 6. Průmyslový vzor a technická funkce	368
Oddíl 7. Zápisná nezpůsobilost průmyslového vzoru	369
Oddíl 8. Rozsah ochrany	370
Oddíl 9. Informovaný uživatel	372
Oddíl 10. Doba ochrany	373
Oddíl 11. Právo k průmyslovému vzoru	373
Oddíl 12. Práva plynoucí ze zápisu	374
Oddíl 13. Zánik a výmaz průmyslového vzoru	376
Oddíl 14. Řízení o přihlášce průmyslového vzoru	376
Oddíl 15. Přihlašování průmyslových vzorů do zahraničí	386
Kapitola 6. Obchodní tajemství a know-how	399
Oddíl 1. Obchodní tajemství	399
Oddíl 2. Důvěrné informace, důvěrné údaje a sdělení	402
Oddíl 3. Mezinárodní ochrana obchodního tajemství	403
Oddíl 4. Právní ochrana obchodního tajemství v EU	403
Oddíl 5. Doba trvání obchodního tajemství	406
Oddíl 6. Know-how	406
Oddíl 7. Porušování obchodního tajemství a know-how	408
Kapitola 7. Právní ochrana odrůd rostlin	409
Oddíl 1. Právní ochrana odrůd rostlin v ČR	409
Oddíl 2. Rozsah ochranných práv	414
Oddíl 3. Přestupky	417
Oddíl 4. Trvání ochranných práv	417
Oddíl 5. Poplatky za trvání ochranných práv k chráněné odrůdě	417
Oddíl 6. Převod ochranných práv	418
Oddíl 7. Zánik a zrušení ochranných práv	419
Oddíl 8. Vymáhání šlechtitelských práv	419
Oddíl 9. Rozhodování sporů	420
Oddíl 10. Právní ochrana odrůd rostlin v Evropské unii	420
Oddíl 11. Mezinárodní ochrana odrůd rostlin	428
Kapitola 8. Licence a převody	433
Oddíl 1. Zásady licenční strategie	433
Oddíl 2. Licenční smlouvy podle občanského zákoníku	439
Oddíl 3. Obsah hlavních ustanovení licenčních smluv	445
Oddíl 4. Smlouva o převodu práv k nehmotným statkům	458
Část 3. Právo proti nekalé soutěži a jeho vztah k právům průmyslovým	461
Úvod	461
Oddíl 1. Právo proti nekalé soutěži	462

Oddíl 2. Nekalosoutěžní nároky.....	476
Oddíl 3. Právo proti nekalým obchodním praktikám vůči spotřebitelům.....	477
Věcný rejstřík	483

Obsah

Předmluva.....	V
Autoři jednotlivých částí.....	VI
O autorech	VII
Seznam použitých zkratk	XXVII
Část I. Práva na označení.....	1
Úvod	1
Kapitola 1. Ochranné známky	1
Oddíl 1. Tvorba ochranných známek	1
Oddíl 2. Druhy ochranných známek	2
2.1 Slovní ochranné známky	3
2.2 Obrazové známky (tvořené pouze obrazovým prvkem)	4
2.3 Obrazové známky (tvořené slovním a obrazovým prvkem)	5
2.4 Prostorové ochranné známky	6
2.5 Poziční ochranné známky	6
2.6 Ochranné známky se vzorem	7
2.7 Barevné ochranné známky (barva <i>per se</i>)	7
2.8 Zvukové ochranné známky	7
2.9 Pohybové ochranné známky	8
2.10 Multimediální ochranné známky	8
2.11 Holografické ochranné známky	8
2.12 Jiný druh ochranné známky	8
Oddíl 3. Pojem ochranná známka	9
3.1 Značka vs. ochranná známka	9
Oddíl 4. Typy ochranných známek	10
4.1 Kolektivní ochranné známky	10
4.2 Certifikační ochranné známky	11
4.3 Individuální ochranné známky	13
Oddíl 5. Definice ochranné známky	13
Oddíl 6. Označení nezpůsobilá zápisu do rejstříku ochranných známek	14
6.1 Označení, které nemůže tvořit ochrannou známku	14
6.2 Označení, které nemá rozlišovací způsobilost	15
6.3 Označení, které je tvořeno výlučně označeními nebo údaji, které mohou sloužit v obchodě k určení druhu, jakosti, množství, účelu, hodnoty, země- pisného původu nebo doby výroby výrobků nebo poskytnutí služeb nebo k označení jiných jejich vlastností	19
6.4 Označení, které je tvořeno výlučně označeními nebo údaji, jež se staly obvyklými v běžném jazyce nebo v poctivých a zavedených obchodních zvyklostech	21
6.5 Získání rozlišovací způsobilosti před zápisem ochranné známky do rejst- říku	21
6.6 Označení, které je tvořeno výlučně tvarem nebo jinou vlastností, které vyplývají z povahy samotného výrobku nebo jsou nezbytné pro dosažení technického výsledku anebo dávají výrobku podstatnou užitnou hodnotu ..	23
6.7 Označení, které je v rozporu s veřejným pořádkem nebo dobrými mravy ..	25
6.8 Označení, které by mohlo klamat veřejnost, zejména pokud jde o povahu, jakost nebo zeměpisný původ výrobku nebo služby	25

6.9 Označení, které obsahuje nebo reprodukuje ve svých podstatných prvcích starší název odrůdy rostlin zapsaný v souladu s právním předpisem České republiky nebo předpisem Evropské unie anebo s mezinárodními smlouvami, jejichž smluvní stranou je Česká republika nebo Evropská unie, které poskytují ochranu odrůdovým právům a které se týkají odrůd stejných nebo úzce příbuzných druhů	26
6.10 Označení, které obsahuje označení požívající ochrany podle článku 6ter Pařížské úmluvy, a označení, které obsahuje jiné znaky než uvedené v článku 6ter Pařížské úmluvy	27
6.11 Označení, které obsahuje znak vysoké symbolické hodnoty, zejména náboženský symbol	27
6.12 Označení, jehož užívání se přiči ustanovení právního předpisu České republiky nebo předpisu Evropské unie nebo je v rozporu se závazky vyplývajících pro Českou republiku z mezinárodních smluv, jejichž smluvní stranou je Česká republika nebo Evropská unie, a to zejména pokud se týkají ochrany označení původu a zeměpisných označení, tradičních výrazů pro víno a zaručených tradičních specialit	28
Oddíl 7. Úřad průmyslového vlastnictví	29
Oddíl 8. Přihlašovatel a vlastník ochranné známky	30
Oddíl 9. Přihláška ochranné známky	30
9.1 Přihláška ochranné známky Evropské unie	30
9.2 Přihláška mezinárodní ochranné známky	31
9.3 Národní přihláška ochranné známky	31
9.3.1 Povinné náležitosti přihlášky ochranné známky	32
9.3.2 Další náležitosti přihlášky ochranné známky	33
9.3.3 Správní poplatek za podání přihlášky	37
9.3.4 Právo přednosti	37
9.4 Formální průzkum přihlášky	38
9.5 Věcný průzkum přihlášky	39
9.6 Úprava přihlášky ochranné známky/ochranné známky	40
9.7 Rozdělení přihlášky/ochranné známky	41
9.8 Omezení rozsahu ochrany	41
Oddíl 10. Zveřejnění přihlášky ve Věstníku Úřadu průmyslového vlastnictví	41
Oddíl 11. Připomínky	42
Oddíl 12. Námitky proti zápisu zveřejněného označení do rejstříku	43
12.1 Starší ochranná známka	44
12.2 Důvody podání námitek	45
12.2.1 Vlastník starší shodné nebo podobné ochranné známky	46
12.2.2 Vlastník starší ochranné známky s dobrým jménem	52
12.2.3 Vlastník starší ochranné známky, pokud přihlášku podal „nehodný“ zástupce	55
12.2.4 Uživatel staršího nezapsaného označení nebo jiného označení	56
12.2.5 Fyzická osoba – právo na jméno a na ochranu projevu osobní povahy	58
12.2.6 Osoba, které náleží dřívější autorská práva	58
12.2.7 Vlastník staršího práva z jiného průmyslového vlastnictví	59
12.3 Všeobecně známá známka	60
Oddíl 13. Prokazování užívání ochranné známky v námitkovém řízení	62
13.1 Povinnost vlastníka řádně užívat zapsanou ochrannou známku	62
13.2. Žádost o předložení důkazů o řádném užívání starší ochranné známky	62

13.3	Lhůta k podání žádosti o předložení důkazů o řádném užívání namítané ochranné známky	62
13.4	Náležitosti žádosti o předložení důkazů o řádném užívání namítané ochranné známky	63
13.5	Lhůta k předložení důkazů o řádném užívání nebo o existenci řádných důvodů pro neužívání.....	64
13.6	Předložení důkazů o řádném užívání nebo o existenci řádných důvodů pro neužívání.....	64
13.7	Řádné užívání ochranné známky	64
13.8	Zamítnutí námitek z důvodu nedoložení řádného užívání	65
Oddíl 14.	Řízení a rozhodnutí o námitkách	65
Oddíl 15.	Zápis ochranné známky do rejstříku	66
Oddíl 16.	Doba platnosti ochranné známky	66
16.1	Obnova zápisu.....	67
16.2	Karenční lhůta	68
Oddíl 17.	Práva vlastníka ochranné známky.....	68
17.1	Právo užívat.....	68
17.2	Nároky vyplývající z práva vlastníka	69
17.2.1	Právo zakázat	69
17.2.2	Právo na informace.....	70
17.2.3	Právo stáhnout z trhu a zničit výrobky	71
17.2.4	Právo zakázat užívání obstaravatelem.....	71
17.2.5	Právo bránit v přepravě výrobků	72
17.2.6	Výše nároků.....	72
17.3	Prokazování užívání ochranné známky v soudním řízení.....	72
Oddíl 18.	Omezení práv vlastníka ochranné známky	73
Oddíl 19.	Vyčerpání práv vlastníka ochranné známky.....	73
Oddíl 20.	Ztráta prosaditelnosti práva – strpění.....	74
Oddíl 21.	Povinné užívání ochranné známky	74
21.1	Povinnost vlastníka řádně užívat zapsanou ochrannou známku	75
21.2	Řádné užívání ochranné známky	75
Oddíl 22.	Změna vlastníka – převod a přechod ochranné známky	80
Oddíl 23.	Přepis vlastníka	81
Oddíl 24.	Jiná práva k ochranné známce	81
Oddíl 25.	Licence k ochranné známce	82
Oddíl 26.	Vzdání se práv k ochranné známce.....	83
Oddíl 27.	Zrušení ochranné známky	83
27.1	Návrh na zrušení ochranné známky obecně.....	83
27.1.1	Oprávněná osoba k podání návrhu	83
27.1.2	Správní poplatky za podání návrhu	84
27.1.3	Náležitosti návrhu na zrušení	84
27.1.4	Lhůta k podání návrhu na zrušení ochranné známky	84
27.1.5	Důvody, které vedou ke zrušení ochranné známky	84
27.2	Zrušení ochranné známky z důvodu jejího neužívání.....	85
27.2.1	Povinnost užívání ochranné známky	85
27.2.2	Důkazní břemeno na straně vlastníka ochranné známky	85
27.2.3	Řádné užívání ochranné známky.....	86
27.2.4	Rozsah, délka a místo užívání ochranné známky.....	87
27.2.5	Užívání ochranné známky v podobě, ve které byla ochranná známka zapsána	88

27.2.6 Umísťování ochranné známky na výrobcích nebo na jejich obalech pouze pro účely vývozu	90
27.2.7 Užívání ochranné známky se souhlasem vlastníka ochranné známky	90
27.2.8 Užívání kolektivních a certifikačních ochranných známek	90
27.2.9 Řádné odůvodnění neužívání ochranné známky	91
27.3 Zrušení ochranné známky z důvodu jejího zdruhovění	91
27.4 Zrušení ochranné známky z důvodu jejího klamání	92
27.5 Zrušení ochranné známky na základě soudního rozhodnutí	92
27.6 Řízení a rozhodnutí o návrhu na zrušení	92
27.7 Rozklad	93
27.8 Účinky rozhodnutí o zrušení	94
Oddíl 28. Prohlášení ochranné známky za neplatnou	95
28.1.1 Oprávněné osoby k podání návrhu	95
28.1.2 Správní poplatky za podání návrhu	96
28.1.3 Náležitosti návrhu na prohlášení ochranné známky za neplatnou	96
28.1.4 Lhůta k podání návrhu na prohlášení ochranné známky za neplatnou	97
28.1.5 Důvody, které vedou k prohlášení ochranné známky za neplatnou	97
28.2 Zápis ochranné známky v rozporu s § 4	97
28.3 Zápis ochranné známky v rozporu s § 7	98
28.4 Přihláška nebyla podána v dobré víře	99
28.5 Řízení a rozhodnutí o návrhu na prohlášení ochranné známky za neplatnou	100
28.6 Prokazování užívání ochranné známky v řízení o prohlášení ochranné známky za neplatnou	102
28.6.1 Žádost o předložení důkazů o řádném užívání starší ochranné známky	102
28.6.2 Lhůta k podání žádosti o předložení důkazů o řádném užívání namítané ochranné známky	103
28.6.3 Náležitosti žádosti o předložení důkazů o řádném užívání namítané ochranné známky	103
28.6.4 Lhůta k předložení důkazů o řádném užívání nebo o existenci řádných důvodů pro neužívání	104
28.6.5 Předložení důkazů o řádném užívání nebo o existenci řádných důvodů pro neužívání	104
28.6.6 Řádné užívání ochranné známky	105
28.6.7 Zamítnutí návrhu z důvodu nedoložení řádného užívání	105
28.7 Rozklad	105
28.8 Účinky prohlášení ochranné známky za neplatnou	106
28.9 Prohlášení zaniklé/zrušené/neplatné ochranné známky za neplatnou	106
Oddíl 29. Obecná ustanovení o řízení před Úřadem	106
Oddíl 30. Opravné prostředky	107
Oddíl 31. Rejstřík ochranných známek	108
Oddíl 32. Věstník ochranných známek	110
Oddíl 33. Povinné zastoupení	110
Oddíl 34. Zápis ochranné známky v zahraničí	110
34.1 Mezinárodní ochranná známka	111
34.1.1 Mezinárodní zápis	111
34.1.2 Řízení o mezinárodním zápisu	111

34.1.3 Doby ochrany mezinárodního zápisu	112
34.2 Ochranná známka EU	112
34.2.1 Řízení o zápisu ochranné známky EU	112
34.2.2 Doba ochrany ochranné známky EU	113
Oddíl 35. Příklady tvorby názvů ochranných známek	113
Kapitola 2. Označení původu a zeměpisná označení	115
Oddíl 1. Historie označování zboží	115
Oddíl 2. Předchozí právní úprava	115
Oddíl 3. Současnost	115
3.1 Prameny právní úpravy	116
3.2 Základní pojmy	116
3.3 Výluky ze zápisu (§ 4 OznPův)	116
3.4 Žádost o zápis do rejstříku	117
3.5 Uživatelé	117
3.6 Další uživatelé	117
3.7 Dozor nad dodržováním kvality	117
3.8 Ochrana v zemích Evropské unie	118
3.8.1 Řízení o žádosti před Úřadem průmyslového vlastnictví (ÚPV)	120
3.8.2 Řízení na úrovni Evropské unie	120
Oddíl 4. Zaručené tradiční speciality (ZTC)	121
4.1. Ostatní označení užívaná v EU	121
Oddíl 5. Změny v systému ochrany označení původu a zeměpisných označení	122
Oddíl 6. Údaj o původu zboží	123
Část 2. Patenty, vzory a know-how	125
Úvod	126
Průmyslověprávní informace	127
Licence	129
Patentová ochrana a ekonomika výzkumu	130
Evropské souvislosti	131
Odborná pomoc	132
Kapitola 1. Patenty	133
Oddíl 1. Historické aspekty a pojem patentového práva	133
1.1. Historické aspekty	133
1.2 Pojem a strategické úkoly patentového práva	137
1.3 Patentové právo v systému právních vztahů	139
1.4 Ekonomická povaha patentové ochrany	140
Oddíl 2. Předmět ochrany	142
2.1 Objevy, vědecké teorie a matematické metody	143
2.2 Estetické výtvořky	144
2.3 Plány, pravidla a hraní her	145
2.4 Vykonávání obchodní činnosti	145
2.5 Patentovatelnost počítačových programů	146
2.5.1 Autorskoprávní ochrana	147
2.5.2 Patentová ochrana vynálezů uskutečněných počítačem	148
2.5.3 Směrnice o patentovatelnosti počítačových vynálezů	149
2.5.4 Stávající praxe v patentování vynálezů souvisejících s počítačem	150
2.5.5 Počítačové programy a umělá inteligence	151

2.6 Podávání informací	152
2.7 Způsoby chirurgického nebo terapeutického ošetřování	153
2.8 Diagnostické metody	155
Oddíl 3. Novost	156
3.1 Starší právo	160
3.2 Právo přednosti	161
3.3 Stav techniky	163
3.4 Zpřístupnění veřejnosti	163
3.5 Ochranná lhůta	166
Oddíl 4. Vynálezcecká činnost	167
4.1 Odborník	171
4.2 Aplikace známých opatření	174
4.3 Kombinace znaků	174
4.4 Selekce	175
4.5 Ekvivalence	175
4.6 Použití známého opatření	176
4.7 Ostatní zvláštní případy	176
Oddíl 5. Průmyslová využitelnost	176
Oddíl 6. Výluky z patentovatelnosti	177
6.1 Rozpor s veřejným pořádkem a dobrými mravy	177
6.2 Patentovatelnost živočichů a plemen zvířat	178
6.3 Biologické způsoby pěstování rostlin či chovu zvířat	178
6.4 Právní ochrana odrůd rostlin	179
Oddíl 7. Právo na patent	181
7.1 Původce a spolupůvodci	181
7.2 Přihlašovatel, vlastník a spoluvlastníci	183
7.3 Podnikový vynález	184
7.4 Účinek patentu a doba platnosti	188
Oddíl 8. Omezení účinků patentu	190
8.1 Právo předchozího uživatele	190
8.2 Podle mezinárodní smlouvy	192
8.3 Při individuální výrobě léků	192
8.4 Při činnosti prováděné pro neobchodní účely	192
8.5 Pro experimentální účely	192
Oddíl 9. Využívání vynálezu	194
9.1 Přímé využívání vynálezu	195
9.2 Nepřímé využívání vynálezu	195
9.3 Vyčerpání práv	196
9.3.1 Případ <i>Merck v. Stephar</i>	197
9.3.2 <i>Pharmon v. Hoechst AG</i>	197
9.4 Nabídka licence	197
9.5 Nakládání s průmyslovými právy	198
9.6 Nucená licence	199
Oddíl 10. Patentová přihláška	201
10.1 Žádost o udělení patentu	201
10.2 Doklady přiložené k žádosti	202
10.2.1 Plná moc	202
10.2.2 Doklad o nabytí práva na patent	202
10.2.3 Doklad o nabytí práva přednosti	203
10.2.4 Doklad o postoupení práva přednosti	203

10.2.5 Doklad o uložení vzorku biologického materiálu	204
10.3 Podlohy patentové přihlášky	205
10.3.1 Popis	205
10.3.1.1 Obsah popisu	205
10.3.1.2 Jasnost a úplnost popisu vynálezu	208
10.3.1.3 Nejasné a neurčité výrazy	209
10.3.1.4 Používání zkratk, firemních názvů a obchodních ozna- čení	210
10.3.1.5 Formální náležitosti popisu	210
10.3.2 Výkresy	210
10.3.3 Anotace	212
10.3.4 Zatřídění patentové přihlášky	213
10.3.5 Změny v patentové přihlášce	215
10.3.6 Tajná patentová přihláška	216
10.3.7 Přeměna evropské patentové přihlášky na národní patentovou při- hlášku	216
Oddíl 11. Kategorie vynálezů a patentové nároky	217
11.1 Kategorie vynálezu	217
11.1.1 Věci	217
11.1.1.1 Výrobky a zařízení	217
11.1.1.2 Zapojení	218
11.1.1.3 Mechanické směsi a látky jim podobné	218
11.1.1.4 Látky získané chemicko-fyzikálními přeměnami	218
11.1.1.5 Chemicky vyrobené látky	219
11.1.1.6 Látky vzniklé přeměnou atomového jádra	220
11.1.1.7 Předměty biotechnologické povahy	220
11.1.1.8 Nároky typu “product-by-process”	222
11.1.2 Postupy	222
11.1.2.1 Způsob výroby	222
11.1.2.2 Pracovní postup	222
11.1.2.3 Použití	223
11.1.2.4 Použití k lékařskému účelu	223
11.2 Stavba patentových nároků	224
11.2.1 Logika a patentové nároky	224
11.2.2.1 Znak patentových nároků	226
11.2.2.3 Úvodní a významová část patentových nároků	228
11.2.2.4 Nezávislé a závislé patentové nároky	228
11.2.2.3 Úvodní a významová část patentových nároků	229
11.2.4 Podloženost popisem	231
11.3 Zvláštní druhy patentových nároků	231
11.4 Jednotnost vynálezu	233
11.4.1 Jeden vynález v patentové přihlášce	233
11.4.2 Skupina vynálezů v jedné přihlášce	233
11.4.3 Skupina spolupracujících předmětů	235
11.4.4 Meziprodukty a konečné produkty	235
11.4.5 Skupina vynálezů vzestupné řady	235
11.4.5.1 Různé kombinace kategorií vynálezů	236
11.4.5.2 Nároky se znaky s účinky vzájemného působení	236
11.4.6 Význam známého stavu techniky na posuzování jednotnosti	236
11.4.7 Vyloučené patentové přihlášky	236

Oddíl 12. Řízení o patentové přihlášce	237
12.1 Obecné zásady správního řízení	238
12.1.1 Účastníci řízení, jejich zastupování a plná moc	238
12.1.2 Lhůty	240
12.1.3 Počítání času	240
12.1.4 Prominutí zmeškání lhůty	241
12.1.5 Doručování	242
12.1.6 Důkazní prostředky	243
12.1.7 Jazyk řízení	244
12.1.8 Nahlížení do spisu	245
12.1.9 Vliv insolvenčního řízení na správní řízení před Úřadem	247
12.2 Podání patentové přihlášky	248
12.2.1 Národní patentová přihláška	248
12.2.2 Patentová přihláška PCT	249
12.2.2.1 Mezinárodní patentová přihláška	249
12.2.2.2 Patentová přihláška PCT vstupující do národní fáze řízení	250
12.2.3 Evropská patentová přihláška	251
12.3 Právo přednosti	251
12.3.1 Uplatnění práva přednosti podle mezinárodní smlouvy	253
12.3.2 Výstavní priorita	253
12.4 Předběžný průzkum	254
12.4.1 Vyloučení předmětů zjevně nepatentovatelných	254
12.4.2 Odstranění zjevných formálních vad	255
12.5 Zveřejnění patentové přihlášky	256
12.6 Přípomínky k patentovatelnosti	256
12.7 Úplný průzkum patentové přihlášky	257
12.8 Patentový rejstřík	260
12.9 Věstník Úřadu	261
Oddíl 13. Rozsah patentové ochrany	262
13.1 Patentové nároky a rozsah ochrany	264
13.2 Způsoby výkladu rozsahu patentové ochrany	266
13.2.1 Doslovný výklad nároků	266
13.2.2 Extenzivní výklad nároků	267
13.2.3 Rozsah patentové ochrany a teorie ekvivalentů	267
13.2.4 Restriktivní výklad	272
Oddíl 14. Zánik a zrušení patentu	272
14.1 Zánik patentu	272
14.1.1 Uplynutím doby ochrany	272
14.1.2 Nezaplacením udržovacího poplatku	272
14.2 Vzdání se patentu	275
14.3 Zrušení patentu	275
14.3.1 Důvody zrušení patentu	276
14.3.2 Náležitosti návrhu na zrušení patentu	277
14.3.3 Řízení o návrhu na zrušení patentu	279
14.4 Zrušení evropského patentu	282
14.5 Odporové řízení o evropském patentu	282
Oddíl 15. Opravná řízení	282
15.1 Rozklad a řízení o rozkladu	282
15.1.1 Náležitosti rozkladu	283

15.1.2 Účinky podání rozkladu	284
15.1.3 Průběh řízení o rozkladu	284
15.1.4 Rozhodování o rozkladu formou autoremedury	286
15.2 Obnova řízení	286
15.3 Nové rozhodnutí podle § 101 správního řádu	287
15.4 Žaloba proti rozhodnutí Úřadu	288
Oddíl 16. Porušování průmyslových práv	289
16.1 Zákon o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví	290
16.2 Právní vady	292
16.2.1 Kupní smlouva	293
16.2.2 Smlouva o koupi závodu	293
16.2.3 Právní vady ve smlouvě o dílo	294
16.3 Určovací řízení	295
16.3.1 Žádost o určení	297
16.3.2 Řízení o žádosti o určení	297
16.4 Průmyslověprávní nezávadnost	298
16.4.1 Pojem průmyslověprávní nezávadnosti	298
16.4.2 Povaha průmyslověprávní nezávadnosti	300
16.4.3 Vliv právního prostředí na průmyslověprávní nezávadnost	300
16.4.4 Provádění prověrky na průmyslověprávní nezávadnost	300
16.5 Průmyslověprávní kolize a jejich řešení	302
Oddíl 17. Přihlašování vynálezů do zahraničí	303
17.1 Důvody zahraniční ochrany	304
17.1.1 Zajištění exportu	304
17.1.2 Licenční důvody	305
17.1.3 Jiné důvody	306
17.2 Kdy přihlašovat do zahraničí	306
17.3 Jak přihlašovat do zahraničí	307
17.3.1 Národní cesta	307
17.3.2 Přihlašování vynálezů do zahraničí cestou PCT	307
17.3.2.1 Smlouva o patentové spolupráci	308
17.3.2.2 Systém PCT	308
17.3.2.3 PCT a Evropský patent	311
17.3.2.4 PCT a projekty spolupráce	312
17.3.3 Cestou Evropského patentu	313
17.3.3.1 Řízení před Evropským patentovým úřadem	313
17.3.3.2 Odporové řízení o evropském patentu	314
17.3.3.3 Visegrádský patentový institut	316
17.3.3.4 Londýnská dohoda	317
17.3.4 Pokrok v patentové ochraně v rámci Evropské unie	318
17.3.5 Náklady zahraniční ochrany	321
Kapitola 2. Dodatková ochranná osvědčení	323
Oddíl 1. Důvody a význam dodatkových ochranných osvědčení	323
1.1 Historie dodatkových ochranných osvědčení	323
1.2 Ochrana údajů a dat o testování léčivých přípravků	325
Oddíl 2. Předmět a účinky dodatkového ochranného osvědčení	326
Oddíl 3. Řízení o žádosti o udělení dodatkového osvědčení	327
Oddíl 4. Zánik a zrušení dodatkového ochranného osvědčení	328
Oddíl 5. Dodatková ochranná osvědčení a rozhodovací praxe	329

Kapitola 3. Užité vzory	333
Oddíl 1. Předmět ochrany	334
Oddíl 2. Podmínky ochrany	334
Oddíl 3. Přihláška užitého vzoru	337
Oddíl 4. Právo přednosti	338
Oddíl 5. Odbočení	338
Oddíl 6. Řízení o přihlášce užitého vzoru	339
Oddíl 7. Doba a účinky ochrany	341
Oddíl 8. Výmaz užitého vzoru	342
8.1 Důvody výmazu	343
8.2 Řízení o výmazu užitého vzoru	344
Oddíl 9. Souběžná ochrana patentem a užitným vzorem	346
Oddíl 10. Ochrana užitéch vzorů v zahraničí	347
Kapitola 4. Topografie polovodičových výrobků	349
Kapitola 5. Průmyslové vzory	351
Oddíl 1. Právní ochrana vnějšího vzhledu výrobku	353
1.1 Povaha vnějšího vzhledu výrobku	353
1.2 Autorskoprávní ochrana průmyslových vzorů	354
1.3 Vztah autorskoprávní a průmyslověprávní ochrany	355
1.4 Průmyslové vzory a ochranné známky	357
1.5 Trade dress	359
Oddíl 2. Pojem průmyslového vzoru	359
Oddíl 3. Novost průmyslového vzoru	363
Oddíl 4. Právo přednosti	365
Oddíl 5. Individuální povaha průmyslového vzoru	367
Oddíl 6. Průmyslový vzor a technická funkce	368
Oddíl 7. Zápisná nezpůsobilost průmyslového vzoru	369
Oddíl 8. Rozsah ochrany	370
Oddíl 9. Informovaný uživatel	372
Oddíl 10. Doba ochrany	373
Oddíl 11. Právo k průmyslovému vzoru	373
Oddíl 12. Práva plynoucí ze zápisu	374
Oddíl 13. Zánik a výmaz průmyslového vzoru	376
Oddíl 14. Řízení o přihlášce průmyslového vzoru	376
14.1 Přihláška průmyslového vzoru	376
14.2 Vyobrazení průmyslového vzoru	377
14.3 Název průmyslového vzoru	380
14.4 Určení výrobku, v němž je průmyslový vzor ztělesněn	381
14.5 Zatřídění průmyslových vzorů	381
14.6 Hromadná přihláška průmyslového vzoru	382
14.7 Seznam průmyslových vzorů v hromadné přihlášce	382
14.8 Popis průmyslového vzoru	383
14.9 Ostatní přílohy přihlášky	383
14.10 Průzkum přihlášky průmyslového vzoru	383
14.11 Rejstřík	385
14.12 Zastupování	385
14.13 Opravná řízení	385
Oddíl 15. Přihlašování průmyslových vzorů do zahraničí	386

15.1 Haagská dohoda	387
15.2 Vzor unijní	389
15.2.1 Nezapsaný (průmyslový) vzor.....	390
15.2.2 Zapsaný (průmyslový) vzor.....	391
15.2.2.1 Podmínky ochrany	392
15.2.2.2 Rozsah a doba ochrany	393
15.2.2.3 Zápisné řízení.....	393
15.2.2.4 Neplatnost	394
15.2.2.5 Odvolací řízení.....	395
15.2.2.6 Spory z porušení unijních vzorů	396
Kapitola 6. Obchodní tajemství a know-how	399
Oddíl 1. Obchodní tajemství	399
1.1 Skutečnosti konkurenčně významné	400
1.2 Skutečnosti určitelné	401
1.3 Skutečnosti ocenitelné.....	401
1.4 Skutečnosti v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné	401
1.5 Skutečnosti, které souvisejí se závodem	401
1.6 Vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení	402
Oddíl 2. Důvěrné informace, důvěrné údaje a sdělení.....	402
Oddíl 3. Mezinárodní ochrana obchodního tajemství	403
Oddíl 4. Právní ochrana obchodního tajemství v EU	403
Oddíl 5. Doba trvání obchodního tajemství	406
Oddíl 6. Know-how.....	406
Oddíl 7. Porušování obchodního tajemství a know-how	408
Kapitola 7. Právní ochrana odrůd rostlin.....	409
Oddíl 1. Právní ochrana odrůd rostlin v ČR.....	409
1.1 Podmínky pro udělení ochrany	409
1.1.1 Novost odrůdy	409
1.1.2 Odlišnost odrůdy	410
1.1.3 Uniformita a stálost odrůdy	410
1.1.4 Název odrůdy.....	411
1.2 Řízení ve věcech žádosti o udělení ochranných práv k odrůdám rostlin	411
1.2.1 Náležitosti žádosti	411
1.2.2 Věstník Ústavu a veřejná databáze odrůd.....	412
1.2.3 Námitky proti vydání rozhodnutí a návrhu názvu odrůdy.....	412
1.2.4 Věcné řízení o žádosti.....	413
1.3 Odvolání	413
1.4 Šlechtitelské osvědčení	413
1.5 Používání názvu odrůdy	413
1.6 Kontrola udržování odrůdy	413
Oddíl 2. Rozsah ochranných práv	414
2.1 Práva držitele ochranných práv	414
2.2 Ohlašování a seznam zpracovatelů	415
2.3 Vyčerpání ochranných práv	416
2.4 Nucená licence	416
Oddíl 3. Přestupky.....	417
Oddíl 4. Trvání ochranných práv	417
Oddíl 5. Poplatky za trvání ochranných práv k chráněné odrůdě	417

Oddíl 6. Převod ochranných práv	418
Oddíl 7. Zánik a zrušení ochranných práv	419
Oddíl 8. Vymáhání šlechtitelských práv	419
Oddíl 9. Rozhodování sporů	420
Oddíl 10. Právní ochrana odrůd rostlin v Evropské unii	420
10.1 Jednotný účinek odrůdových práv Společenství	421
10.2 Podmínky pro udělení odrůdových práv Společenství	421
10.2.1 Předmět odrůdových práv Společenství	421
10.2.2 Oprávněné osoby	422
10.3 Malí zemědělci a úhrada za odrůdové právo	422
10.4 Vyčerpání odrůdových práv Společenství	422
10.5 Používání názvu odrůdy	422
10.6 Omezení v používání názvu odrůdy	423
10.7 Trvání odrůdových práv Společenství	423
10.8 Prohlášení neplatnosti odrůdových práv Společenství	423
10.9 Zrušení odrůdových práv Společenství	423
10.10 Převod odrůdového práva	424
10.11 Odrůdový úřad Společenství	424
10.12 Řízení před úřadem	424
10.12.1 Žádost	424
10.12.2 Právo přednosti	425
10.12.3 Věcné přezkoumání	425
10.12.4 Technické zkoušení	425
10.12.5 Námitky proti udělení ochrany odrůdy	426
10.12.6 Rozhodnutí	426
10.12.7 Název odrůdy	426
10.12.8 Odvolání	427
10.12.9 Rejstříky	428
10.13 Zákaz dvojí ochrany	428
Oddíl 11. Mezinárodní ochrana odrůd rostlin	428
11.1 Chráněná práva a rozsah ochrany	429
11.2 Úřední zkoušení odrůd a předběžná ochrana	430
11.3 Doba ochrany	430
Kapitola 8. Licence a převody	433
Oddíl 1. Zásady licenční strategie	433
1.1 Důvody pro uzavírání licenčních smluv	433
1.2 Důvody proti uzavírání licenčních smluv	434
1.3 Druhy licenčních smluv	435
1.4 Vyjednávání o licenční smlouvě	436
1.4.1 Smlouva o utajení	436
1.4.2 <i>Letter of intent</i>	437
1.4.3 <i>Memorandum of understanding</i>	438
1.4.4 Opční smlouva	438
Oddíl 2. Licenční smlouvy podle občanského zákoníku	439
2.1 Úplatnost licenční smlouvy	440
2.2 Písemná forma licenční smlouvy	440
2.3 Povinnost užívání licence	440
2.4 Výhradní a nevýhradní licence	440
2.5 Podlicence a postoupení licence třetí osobě	441

2.6 Odměna za licenci	441
2.7 Poskytnutí informací k výkonu licence	442
2.8 Utajení před třetími osobami	442
2.9 Zápis licenční smlouvy do rejstříku	443
Oddíl 3. Obsah hlavních ustanovení licenčních smluv	445
3.1 Smluvní strany a úvod licenční smlouvy	445
3.2 Předmět smlouvy	445
3.3 Práva a povinnosti poskytovatele licence	446
3.4 Práva a povinnosti nabyvatele licence	447
3.5 Zlepšení a zdokonalení	447
3.6 Utajení předmětu licence	447
3.7 Odměna za licenci a její splatnost	448
3.8 Prodlení	452
3.9 Volba měny	452
3.10 Daně a zamezení dvojího zdanění	452
3.11 Kontrola účetních knih	452
3.12 Bonita smluvního partnera a zajištění licenčních odměn	453
3.13 Doba platnosti smlouvy	453
3.14 Záruky	454
3.15 Vyšší moc	456
3.16 Arbitrážní doložka a volba práva	456
3.17 Všeobecná ustanovení	457
Oddíl 4. Smlouva o převodu práv k nemotným statkům	458
4.1 Právní úprava k převodu práv k nemotným statkům	458
4.2 Obsah smluv o převodu práv k nemotným statkům	459
Část 3. Právo proti nekalé soutěži a jeho vztah k právům průmyslovým	461
Úvod	461
Oddíl 1. Právo proti nekalé soutěži	462
1.1 Základní přehled	462
1.2 Generální klauzule obecně	464
1.3 Jednání v hospodářském styku	464
1.4 Způsobilost přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo zákazníkům	465
1.5 Rozpor jednání s dobrými mravy soutěže	466
1.6 Zákonné skutkové podstaty nekalé soutěže (obecně)	468
1.7 Klamavá reklama	469
1.8 Klamavé označení zboží a služeb	470
1.9 Nedovolená srovnávací reklama	470
1.10 Vyvolání nebezpečí záměny	471
1.11 Parazitování na pověsti závodu, výrobku či služeb jiného soutěžitele	474
1.12 Podplácení	474
1.13 Zlehčování	474
1.14 Porušení obchodního tajemství	475
1.15 Dotěrné obtěžování	475
1.16 Ohrožení zdraví a životního prostředí	475
Oddíl 2. Nekalosoutěžní nároky	476
Oddíl 3. Právo proti nekalým obchodním praktikám vůči spotřebitelům	477
3.1 Úvodem	477
3.2 Černá listina klamavých a agresivních obchodních praktik	479
3.3 Malé generální klauzule (klamavých a agresivních) obchodních praktik	479

3.4 Velká generální klauzule nekalých obchodních praktik.....	480
3.5 Postih nekalých obchodních praktik	481
Věcný rejstřík	483

Kapitola 2. Označení původu a zeměpisná označení

Oddíl 1. Historie označování zboží

Právní ochrana označení původu a zeměpisných označení (dále jen označení původu) je součástí systému ochrany průmyslového vlastnictví.

Označování původu výrobků a zboží samo o sobě, tj. bez veřejnoprávní regulace, vzniklo spontánně tradicí tím, že se takové označení pro výrobce vžilo natolik, že s ním spotřebitelé spojují konkrétní zboží s určitou kvalitou a vlastnostmi, danými zeměpisnou oblastí či charakteristickými vlastnostmi dané lokality.

Ochrana proti zneužívání takových označení pro výrobky na trhu zboží, které nepocházejí z této oblasti, byla v evropských státech nalézána v prostředcích práva soukromého. Nicméně snaha o veřejnoprávní regulaci takové ochrany se projevila již v polovině 20. století, a to požadavkem na registraci těchto označení ve veřejných knihách. Z mezinárodněprávního hlediska byla tato idea vyjádřena zejména Lisabonskou dohodou na ochranu označení původu výrobků a o jejich mezinárodním zápisu z roku 1958. Ochrana označení původu zboží je obsažena v řadě dalších mezinárodních smluv na ochranu průmyslového vlastnictví, jimiž je Česká republika vázána, zejména Pařížskou úmluvou na ochranu průmyslového vlastnictví a Dohodou o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS). Z hlediska komunitárního práva pak je třeba připomenout směrnici Rady ES č. 79/112 (EHS) z r. 1978 o sblížení zákonů členských zemí v oblasti označování, která byla 20. března 2000 nahrazena směrnicí Evropského parlamentu a Rady ES č. 2000/13.

Oddíl 2. Předchozí právní úprava

Česká republika a její právní předchůdce nejen že byli od začátku účastníky na systému mezinárodní ochrany označení původu zboží, ale upravili svůj národní systém veřejnoprávní ochrany označování původu již v 70. letech minulého století zákonem č. 159/1973 Sb., o ochraně označení původu výrobků, nicméně jeho obsah je v mnoha ustanoveních poplatný době jeho vzniku. Tento systém byl doplněn souborem dvoustranných smluv, a to Smlouvou mezi Československou socialistickou republikou a Švýcarskou konfederací o ochraně údajů o původu, označení původu a jiných zeměpisných označení, Smlouvou mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o ochraně údajů o původu, označení původu a jiných označení zemědělských a průmyslových výrobků odkazujících na původ, Protokolu ke Smlouvě a o Dohodě o provádění Smlouvy mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o ochraně údajů o původu, označení původu a jiných označení zemědělských a průmyslových výrobků odkazujících na původ a Dohodou mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Portugalské republiky o ochraně údajů o původu, označení původu a jejich zeměpisných a obdobných označení.

Oddíl 3. Současnost

Zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení, harmonizoval právní prostředí, které zaručuje volný pohyb zboží v takovém rozsahu, aby se výlučná práva z průmyslového vlastnictví sama o sobě nestala překážkou oprávněného obchodu.

3.1 Prameny právní úpravy

Základním pramenem harmonizace v této oblasti je nařízení č. 2081/92 ze dne 14. července 1992 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských výrobků a potravin ve znění nařízení Rady (ES) č. 535/97 ze dne 17. března 1997 a následně nařízení Rady (ES) č. 510/2006. Podle nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 ze dne 21. listopadu 2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin, které je v současnosti nahrazeno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1143 ze dne 11. dubna 2024, lze získat ochranu jediným zápisem ve všech členských zemích Evropské unie. Podle článku 12 citovaného nařízení pak může být takováto ochrana označení původu poskytnuta zemědělským výrobkům nebo potravinám pocházejícím z třetích zemí, jestliže tyto třetí země mohou poskytnout záruky, že zboží je chráněným označením opatřováno při splnění stejných podmínek, jaké na toto označování klade samotné nařízení. Zákon tedy umožňuje vytvoření právních záruk vyžadovaných nařízením pro označení původu, a tím dosažení možností ochrany označení původu zboží pocházejícího z České republiky v rámci Evropské unie.

3.2 Základní pojmy

Zákon umožňuje v souladu s evropskou úpravou dva způsoby ochrany:

- označení původu,
- zeměpisné označení.

Za označení původu je považován název oblasti, určitého místa nebo země (dále jen „území“) používaný k označení zboží pocházejícího z tohoto území, jestliže kvalita nebo vlastnosti tohoto zboží jsou výlučně nebo převážně dány zvláštním zeměpisným prostředím s jeho charakteristickými přírodními a lidskými faktory a jestliže výroba, zpracování a příprava takového zboží probíhá ve vymezeném území; za označení původu pro zemědělské výrobky nebo potraviny jsou pokládána i tradiční zeměpisná nebo nezeměpisná označení pro zboží pocházející z vymezeného území, splňuje-li takové zboží ostatní podmínky podle tohoto ustanovení.

Za zeměpisné označení je považován název území používaný k označení zboží pocházejícího z tohoto území, jestliže toto zboží má určitou kvalitu, pověst nebo jiné vlastnosti, které lze přičíst tomuto zeměpisnému původu, a jestliže výroba nebo zpracování anebo příprava takového zboží probíhá ve vymezeném území.

Pro účely zákona je za zboží považována i služba. Je tedy možné poskytnout ochranu nejenom výrobkům, ale i poskytovaným službám, jejichž vlastnosti jsou dány charakteristickými vlastnostmi území nebo oblasti (např. lázeňské služby v oblasti Karlových Varů).

3.3 Výluky ze zápisu (§ 4 OznPův)

Jako označení původu ani jako zeměpisné označení nemůže být do rejstříku zapsáno:

- takové označení, jehož doslovné znění sice pravdivě označuje území, ze kterého zboží pochází, přesto je však způsobilé vyvolat mylnou domněnku, že zboží pochází z jiného území (např. obec Paříž u Vimperka oproti Paříž – hlavní město Francie);
- obecný název druhu zboží, a to bez ohledu na to, zda zboží pochází z takto vymezeného území (např. ŠUNKA);
- označení shodné s již chráněným označením původu, zeměpisným označením, všeobecně známou známkou či zapsanou ochrannou známkou nebo označení shodné s názvem odrůdy rostlin nebo plemene zvířat, které by v důsledku této shody mohlo vést ke klamným domněnkám o skutečném původu zboží.

3.4 Žádost o zápis do rejstříku

O zápis označení původu nebo zeměpisného označení do rejstříku vedeného Úřadem může požádat právnická osoba sdružující výrobce nebo zpracovatele takového zboží nebo společník nebo společníci společnosti vzniklé sdružením výrobců nebo zpracovatelů takového zboží. Touto úpravou se zákon přiblížil úpravám v evropských zemích, které též vycházejí z principu sdružení výrobců. V případech, kdy na dotčeném území působí pouze jeden výrobce, zákon umožňuje, aby žádost o zápis podal pouze on (§ 5 odst. 1 OznPův). Pokud ale později dojde k rozšíření okruhu oprávněných uživatelů, tato změna, na rozdíl od zákona č. 159/1973 Sb., o ochraně označení původu výrobků, se již nezapisuje do rejstříku. Základní výhoda žadatele o zápis označení původu nebo zeměpisného označení spočívá v tom, že v přihlášce určí zeměpisnou oblast, kde probíhá výroba nebo zpracování a příprava zboží, a u potravinářských výrobků též stanoví specifikaci výrobku, který může být označován označením původu. Pokud jde o práva z již zapsaných označení původu výrobků, tato zůstávají nedotčena.

3.5 Uživatelé

Právo užívat označení původu či zeměpisné označení není omezeno pouze na uživatele nebo další uživatele označení původu, zapsané v rejstříku vedeného Úřadem průmyslového vlastnictví. Právo užívat má každá osoba splňující podmínky stanovené v § 8 odst. 2 OznPův, bez nutnosti jakékoliv úřední registrace, kdo vyrábí, zpracovává a připravuje zboží s odpovídající kvalitou či vlastnostmi na vymezeném území.

Jelikož žadatel o zápis do rejstříku se nestává výlučným majitelem práv, nelze na zapsané označení původu poskytnout licenci, ani nemůže být poskytnuto jako zástava.

3.6 Další uživatelé

S ohledem na zvláštní úpravu práva užívat, která není podmíněna zápisem v rejstříku, zákon neřeší otázku pokračování práv dalších uživatelů. Přejícná ustanovení zákona tak neupravují situaci, jak v řízení o zrušení zápisu dalšího uživatele podle zákona o ochraně označení původu a zeměpisných označení postupovat, a proto nelze použít původní právní úpravu jako např. u vzniku vztahů z označení původu (§ 25 odst. 4 věta druhá OznPův). Z toho vyplývá, že na dané řízení nelze použít starý zákon, a nový zákon institut, resp. řízení o něm neupravuje, a proto je nutné probíhající řízení zamítnout s odůvodněním, že další řízení o věci je bezpředmětné pro odpadnutí důvodu řízení (změna právní úpravy). Navrhovatele zrušení zápisu je nutno odkázat ve věci ohrožení nebo porušení práv z označení původu na příslušný soud podle § 24 OznPův.

3.7 Dozor nad dodržováním kvality

Z důvodu ucelenosti systému vymáhání práva v této oblasti byla do roku 2022 zákonem upravena pravomoc dozorových orgánů k dohlížení na dodržování právních předpisů i v oblasti zeměpisných označení. Dozorovým orgánem v této oblasti byla v rozsahu své působnosti Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Státní veterinární správa nebo Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský.

3.8 Ochrana v zemích Evropské unie

Je třeba si uvědomit, že systém získání ochrany v zemích Evropské unie je značně odlišný a vychází z předpokladu, že celé řízení o přiznání ochrany označení původu vede Komise Evropských společenství s Českou republikou jako členským státem. Postup byl do roku 2024 upraven v nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 ze dne 21. listopadu 2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin. V roce 2024 došlo k úplné harmonizaci systému zeměpisných označení, zejména pokud se týká potravin, lihovin a vín.

V Evropské unii lze formou označení původu a zeměpisných označení chránit názvy těchto druhů zboží:

- 1) zemědělské produkty a potraviny (určené k lidské spotřebě, např. pivo, sýry, masné výrobky, pekařské výrobky atp.);
- 2) vína (různé druhy výrobků z révy vinné, např. víno, šumivé víno, likérové víno atp.);
- 3) lihoviny (alkoholické nápoje spadající do různých kategorií lihovin, např. rum, ovocný destilát, vodka atp.);
- 4) řemeslné a průmyslové výrobky ode dne 1. prosince 2025 (tzv. nezemědělské zboží, vyrobené buď zcela ručně, nebo pomocí ručních či digitálních nástrojů, nebo mechanickými prostředky, kdykoli je podíl ruční práce důležitou složkou hotového výrobku, nebo které jsou vyrobené standardizovaným způsobem včetně sériové výroby a za použití strojů, jako např. přírodní kameny, výrobky ze dřeva, šperky, textilie, krajky, přebory, sklo, porcelán, kůže atp.).

Podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1143 ze dne 11. dubna 2024 o zeměpisných označeních pro víno, lihoviny a zemědělské produkty jakož i zaručené tradiční speciality a o nepovinných údajích o jakosti pro zemědělské produkty, kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, (EU) 2019/787 a (EU) 2019/1753, kterým došlo ke zrušení nařízení (EU) č. 1151/2012, se systém ochrany podstatně změnil. Nové nařízení posiluje a zlepšuje stávající systém zeměpisných označení (ZO) tím, že:

- 1) zavádí jednotný právní rámec a zkrácený a zjednodušený postup registrace;
- 2) dochází ke sloučení různých pravidel týkajících se postupů a ochrany zeměpisných označení pro tři odvětví (potraviny, víno a lihoviny), což vede k jednotnému a jednoduššímu postupu při zápisu ZO;
- 3) zvyšuje ochranu produktů se zeměpisným označením používaných jako přísada (složka) i jejich ochranu online;
- 4) nová pravidla posilují ochranu ZO používaných jako přísady (složky) ve zpracovaných produktech jakož i ochranu produktů se zeměpisným označením prodávaných online. Nové nařízení rovněž posiluje ochranu názvů zeměpisných označení v systému doménových jmen;
- 5) uznává udržitelné postupy. Výrobci budou nyní moci zhodnotit své úsilí v oblasti environmentální, hospodářské nebo sociální udržitelnosti. Seskupení producentů se mohou rozhodnout, že budou u svých výrobků používat některé udržitelné postupy povinně. V takovém případě by měly být tyto postupy zahrnuty do specifikací produktu. Na dobrovolném základě mohou producenti rovněž vypracovat zprávu o udržitelnosti, kterou zveřejní Evropská komise;
- 6) posiluje postavení seskupení producentů; nová opatření zavádí dobrovolný systém uznání seskupení producentů ZO – systém mají zřídít země EU. V zájmu zvýšení jeho atraktivit mají tato seskupení právo svá zeměpisná označení spravovat, prosazovat a rozvíjet, čímž posílí své postavení v hodnotovém řetězci.

Zeměpisná označení a režimy jakosti EU zahrnují:

- 1) chráněné označení původu (pro potraviny a víno) – CHOP. CHOP mají z těchto tří označení největší vazbu na místo, kde se vyrábějí. Musí jít o potraviny, zemědělské produkty a vína. Všechny části výroby, zpracování a přípravy musejí probíhat v konkrétním regionu. U vín to znamená, že hrozny musí pocházet výhradně ze zeměpisné oblasti, ve které je víno vyráběno. Pro CHOP je používáno označení

- 2) chráněné zeměpisné označení (pro potraviny a víno) – CHZO. CHZO zdůrazňuje vztah mezi konkrétní zeměpisnou oblastí a názvem produktu, pokud lze jeho jakost, renomé nebo jinou vlastnost přičíst především jeho zeměpisnému původu pro potraviny, zemědělské produkty a vína. U většiny výrobků musí alespoň jedna fáze výroby, zpracování nebo přípravy probíhat v daném regionu. V případě vín to znamená, že alespoň 85 % použitých hroznů musí pocházet výhradně ze zeměpisné oblasti, ve které je víno skutečně vyráběno. Pro CHZO je používáno označení

- 3) zeměpisné označení (pro lihoviny) – ZO. ZO chrání název lihoviny původem ze země, regionu nebo lokality, kde lze zvláštní jakost, renomé nebo jinou vlastnost produktu přičíst především jeho zeměpisnému původu, jen pro lihoviny. U většiny výrobků musí alespoň jedna fáze destilace nebo přípravy probíhat v daném regionu. Suroviny však z daného regionu pocházet nemusí. Pro ZO je užíváno označení

Systém zeměpisných označení EU chrání názvy produktů, které pocházejí z určitých regionů a mají specifické vlastnosti nebo renomé související s územím produkce. Rozdíl mezi CHOP a CHZO je především v tom, jak velká část použitých surovin musí pocházet z dané oblasti nebo jak velká část výrobního postupu musí v konkrétním regionu probíhat. ZO je specifické označení pouze pro lihoviny.

3.8.1 Řízení o žádosti před Úřadem průmyslového vlastnictví (ÚPV)

Řízení o žádosti o zápis označení původu a zeměpisného označení v Evropské unii má dvě fáze, a to na vnitrostátní úrovni (ÚPV) a na úrovni Evropské unie (EUIPO).

Řízení na vnitrostátní úrovni probíhá v režimu konkrétního nařízení, upravujícího konkrétní typ výrobků, kde je ochrana požadována, a zároveň při použití zákona č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele.

Žádost o zápis označení původu nebo zeměpisného označení se podává u Úřadu průmyslového vlastnictví. Žadatelem může být sdružení výrobců (svaz, spolek, družstvo) nebo výjimečně, při splnění podmínek stanovených příslušným nařízením, jediný producent. Sdružení výrobců je tvořeno převážně výrobci stejného výrobku bez ohledu na jeho právní formu, např. spolek, svaz, družstvo, a musí být nediskriminační a otevřené každé osobě, která vyrábí, zpracovává a připravuje ve vymezené zeměpisné oblasti výrobek s kvalitou nebo vlastnostmi odpovídajícími specifikaci. Není definován počet subjektů, které mají být členem sdružení výrobců.

Žádost o zápis označení původu nebo zeměpisného označení musí obsahovat:

- formulář žádosti o zápis označení původu / zeměpisného označení v EU;
- specifikaci a jednotný dokument (tyto dokumenty stanoví charakteristické vlastnosti výrobku a podmínky způsobu produkce výrobku, prostřednictvím kterých je umožněno zkontrolovat příslušné požadavky na kvalitu a vlastnosti výrobku a výrobní postupy týkající se daného označení ze strany určených kontrolních orgánů);
- průvodní dokumentaci;
- závazný podklad kontrolního orgánu (ověřující specifikaci), tedy v rozsahu své působnosti Státní zemědělské a potravinářské inspekce, Státní veterinární správy nebo Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského;
- důkazy a relevantní doklady na podporu tvrzených skutečností.

Žádost o zápis označení v Evropské unii se podává u ÚPV v písemné podobě na předepsaném formuláři a je zpoplatněna částkou 500 Kč.

ÚPV po kladném posouzení žádosti zveřejní žádost ve Věstníku. Ode dne zveřejnění žádosti ve Věstníku běží lhůta 3 měsíců pro podání námitek třetích osob z České republiky. V případě podání námitek ÚPV rozhodne o námitkách a o postoupení žádosti příslušnému orgánu Evropské unie. Zveřejněná specifikace výrobku zůstává trvale dostupná v elektronické podobě na webových stránkách ÚPV.

3.8.2 Řízení na úrovni Evropské unie

Úřad po skončení vnitrostátní fáze řízení předá žádost Evropské komisi nebo EUIPO k posouzení a rozhodnutí. Doba unijní fáze řízení by neměla být delší než 6 měsíců.

Evropská komise nebo EUIPO může požádat o odstranění vad nebo o doplnění informací v žádosti. Pokud shledají, že žádost o zápis splňuje předepsané požadavky, zveřejní žádost v Úředním věstníku Evropské unie spolu s jednotným dokumentem a odkazem na zveřejněnou specifikaci výrobku pro účely podání námitek třetích osob. Ve lhůtě 3 měsíců ode dne zveřejnění žádosti může kdokoliv s oprávněným zájmem a sídlem nebo bydlištěm v členském státě EU, kromě České republiky, nebo ve třetí zemi podat odůvodněné námitky proti žádosti o zápis. Nejsou-li námitky podány, Evropská komise nebo EUIPO zapíše název do rejstříku chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení EU (eAmbrosia), čímž